

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XObdo/555/2017
Identifikačné číslo spisu: 6712215857
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6712215857.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8C/243/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/63/2017-217 z 20. apríla 2017, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .
- III. Žalovaná m á voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 8C/243/2012-191 z 5. októbra 2016 uložil žalobkyni, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatila súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti, ktorý je 792,- eur.
2. Proti predmetnému uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 16Co/63/2017-217 z 20. apríla 2017 podľa § 386 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) odmietol z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.
3. Dňa 13. septembra 2017 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie žalobkyne označené ako „Dovolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.4.2017, sp. zn.: 16Co 63-2017“. Žalobkyňa v ňom uviedla, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 20. apríla 2017, sp. zn. 16Co/63/2017, ktoré jej bolo doručené dňa 26. júla 2017, rozhodol tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Zvolen zo dňa 5. októbra 2016, ktorým Okresný súd Zvolen zaviazal žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti. Podanie dovolania v predmetnej veci

žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) odôvodnila dovolacími dôvodmi v zmysle § 420 písm. e/ a f/ CSP. Namietala, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, resp. súd bol nesprávne obsadený (§ 420 písm. e/ CSP), keďže o jej povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol sudca súdu, ktorého nezákonný postup jej spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, ktorej náhrady sa v konaní domáha. Zároveň jej odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), pretože dovolaním napadnuté uznesenie je nielen „absolútne prekvapivé“, ale aj nepreskúmateľné a súdny poplatok jej vôbec nemal byť vyrubený. Z týchto dôvodov žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť. Zároveň navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu. Súčasťou dovolania žalobkyne bol tiež návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a v mene ktorej koná zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), po preskúmaní veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť ako neprípustné, resp. smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

5. Napriek zmätočnému odôvodneniu dovolania, keď žalobkyňa (zrejme omylom) svoje dovolanie odôvodnila tak, ako keby išlo potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, nemal dovolací súd pochybnosť o tom, že dovolanie žalobkyne smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16Co/63/2017-217 z 20. apríla 2017, ktorým tento ako odvolací súd rozhodol o jej odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti. Procesná úprava účinná od 1. júla 2016 (§ 419 a nasl. CSP) súdu neumožňuje vyzývať dovolateľa na odstránenie prípadných väd dovolania s výnimkou, ak by neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP. Podmienky v zmysle § 429 CSP však v prejednávanej veci splnené sú, keď v dovolacom konaní v mene žalobkyne koná jej zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa a podané dovolanie aj formálne spĺňa náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP. Nesprávne odôvodnenie dovolania (nekorešpondujúce s odôvodnením napadnutého uznesenia) preto nie je na prekážku toho, aby dovolací súd predmetné dovolanie preskúmal z hľadiska jeho prípustnosti.

6. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 440 CSP dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Tzv. vady zmätočnosti taxatívne vypočítané v ustanovení § 420 CSP pod písmenami a/ až f/ sú zároveň dovolacími dôvodmi aj dôvodmi prípustnosti dovolania (viď § 431 ods. 1 CSP).

8. V danom prípade žalobkyňa namietala, že v konaní odvolacieho súdu došlo k procesným vadám uvedeným v ustanovení § 420 pod písmenami e/ a f/ CSP. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak e/ rozhodoval vylúčený sudca lebo nesprávne obsadený súd, f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Pod vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté. V danom prípade je takýmto predmetom konania vo veci samej žalobkyňou tvrdený nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá jej mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Zvolen v inej (exekučnej) veci. Podané dovolanie však smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo (ako neprípustné) odmietnuté odvolanie žalobkyne podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Takéto rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej a rovnako tak nejde ani o iné (nemeritórne) rozhodnutie, ktorým sa konanie vo veci samej končí v zmysle § 420 CSP. Dovolanie

žalobkyne preto smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

10. Skúmanie prípustnosti dovolania má vždy prednosť pred skúmaním, či je dovolanie dôvodné, pričom oboje patrí do výlučnej právomoci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho. Úspešné uplatnenie dovolania je podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu je, že dovolanie je aj opodstatnené. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska vecnej správnosti v ňom zaujatých záverov; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Ak preto dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok bez ďalšieho odmietnuť (k uvedenému bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. mája 2015, sp. zn. 3ECdo/154/2013).

11. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 447 písm. c/ CSP dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

12. Súčasťou dovolania žalobkyne bol aj návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý žalobkyňa odôvodnila tým, že je potrebné podať na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov s Ústavou Slovenskej republiky. Argumentovala, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezáujatosti a ako taká sa nemá spoplatňovať, pretože predstavuje jediný prostriedok, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej povahu fakticky poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

13. Podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP, súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania. Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

14. K podobnému návrhu žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá žalobkyňa vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 10. mája 2017, sp. zn. 1XObdo/15/2017, sp. zn. 1XObdo/27/2017, sp. zn. 1XObdo/36/2017, z 19. apríla 2017, sp. zn. 1XObdo/44/2017 alebo z 2. augusta 2017, sp. zn. 1XObdo/164/2017. Dovolací súd v nich konštatoval nedôvodnosť predmetného návrhu na prerušenie dovolacieho konania, s poukazom na to, že vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti sa žalobkyňa neodníma právo vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu. Navyše v prejednávanej veci sa dovolací súd zaoberal len prípustnosťou dovolania žalobkyne a nie aj jeho dôvodnosťou (tvrdenými dovolacími dôvodmi) a pre také rozhodnutie nebolo potrebné skúmať, či žalobkyňou napádané ustanovenia zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov sú alebo nie sú v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. Dovolací súd preto návrh žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania podľa § 162 ods. 1 písm. b/ CSP ako nedôvodný zamietol.

15. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd zamietol návrh žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania a odmietol dovolanie žalobkyne ako (objektívne) neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh žalobkyne na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3Cdo/616/2015).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.